

Sprawy bieżące jakości kształcenia na UAM

Spotkanie informacyjne
z wydziałowymi zespołami
oceny jakości kształcenia

Poznań, 11 lutego 2015 r.

autor: prof. UAM dr hab. Rafał Mól, przewodniczący RJK

Tematyka spotkania

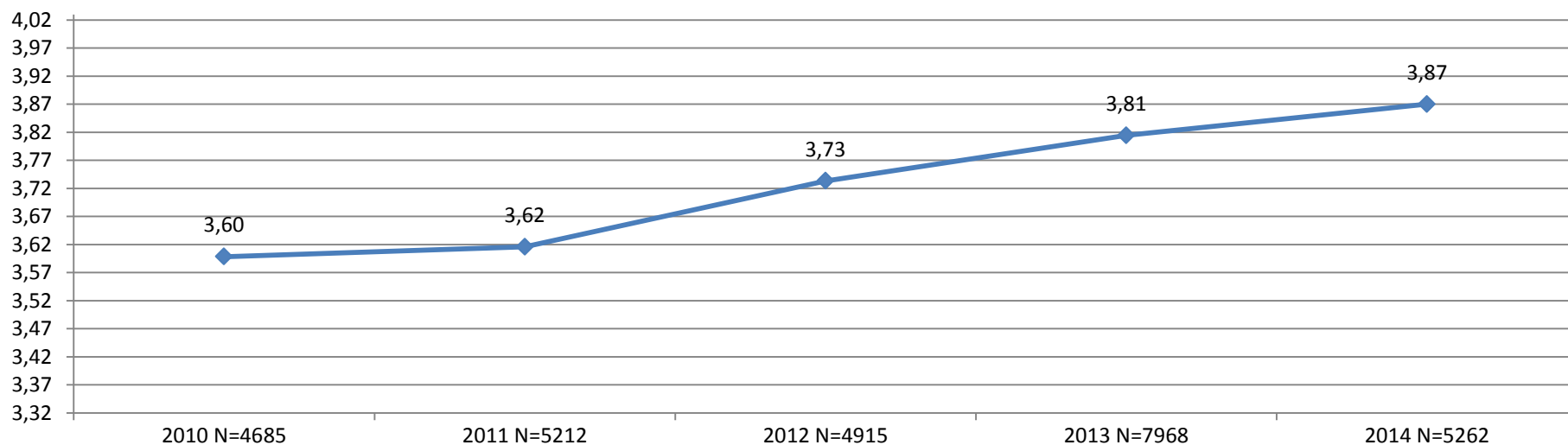
- Rekomendacje RJK na rok 2015
- Wymagane zmiany w programach studiów – dostosowanie do nowych zapisów prawa
- Wzór sylabusu dla studiów doktoranckich i propozycja zmian we wzorze sylabusu dla studiów I i II stopnia
- Informacja o pracach nad systemem uznawania efektów uczenia się pozaformalnego i nieformalnego
- Wolne głosy i wnioski

Jakość kształcenia w perspektywie 5 lat badań ankietowych na UAM

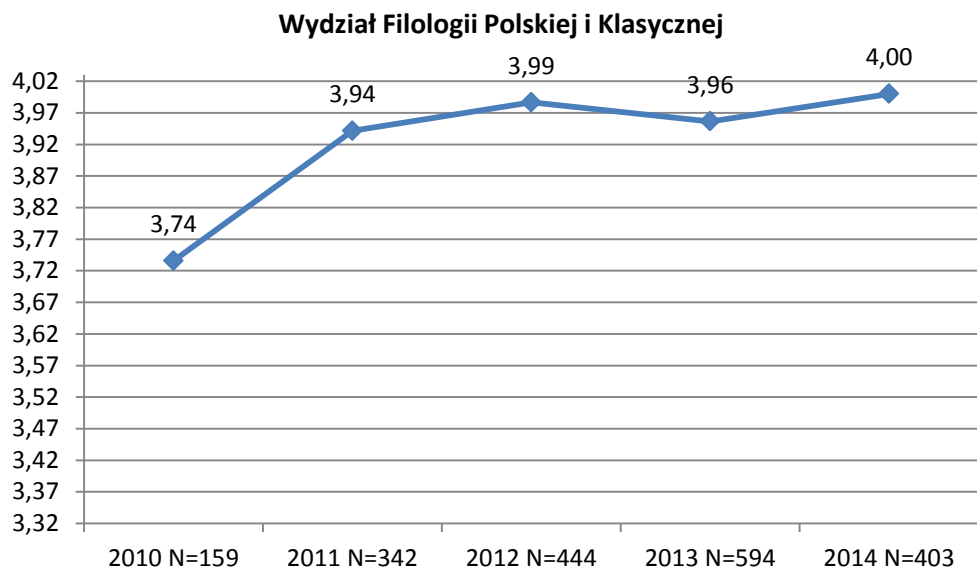
Ogólna ocena jakości kształcenia – UAM

UAM

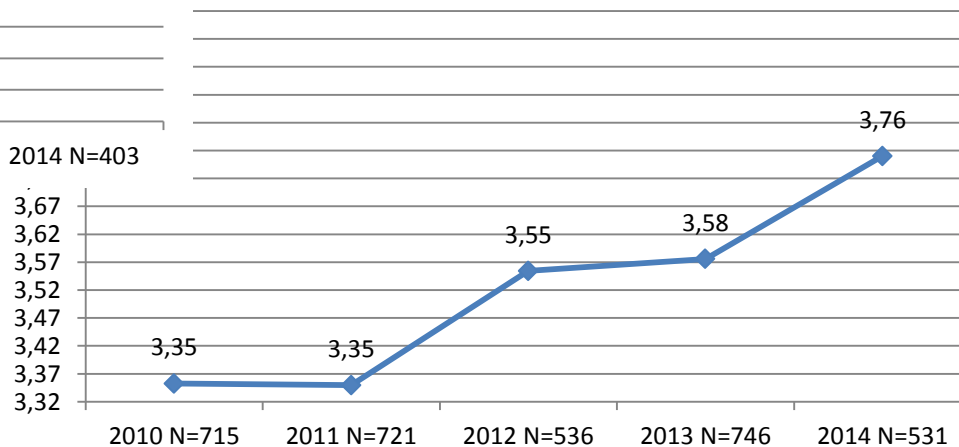

Jakość kształcenia w perspektywie 5 lat badań ankietowych na UAM

Ogólna ocena jakości kształcenia wydziały – przykłady

Wydział Nauk Geograficznych i Geologicznych

Rekomendacje RJK na rok 2015

Cele:

- 1. Podniesienie jakości programów studiów**
  - A. stacjonarnych I i II stopnia
  - B. niestacjonarnych I i II stopnia
  - C. III stopnia
- 2. Podniesienie jakości kształcenia na studiach**
  - A. stacjonarnych I i II stopnia
  - B. niestacjonarnych I i II stopnia
  - C. III stopnia
- 3. Poprawa organizacji procesu kształcenia na studiach niestacjonarnych**
- 4. Promowanie działań pro jakościowych wśród społeczności akademickiej**
- 5. Zwiększenie skuteczności realizowania rekomendacji dot. jakości kształcenia w poszczególnych jednostkach**

Rekomendacje RJK na rok 2015

Cel 1: Podniesienie jakości programów studiów

Zadania:

1. Zwiększenie oferty zajęć do wyboru na wszystkich stopniach i formach studiów
2. Intensywniejsze włączenie studentów w badania empiryczne
3. Większa indywidualizacja programów studiów III stopnia
4. Zakończenie przeglądu programów kształcenia i pakietów sylabusów do końca 2015

Rekomendacje RJK na rok 2015

Cel 2: Podniesienie jakości kształcenia na studiach

Zadania:

1. Podjęcie działań na rzecz wprowadzenia metod kształcenia rozwijających kreatywność i aktywność
2. Nadanie zajęciom dydaktycznym charakteru bardziej praktycznego
3. Lepsze dostosowanie metod kształcenia i oceniania do założonych efektów kształcenia
4. Działania wpływające na rozwijanie umiejętności dydaktycznych pracowników i doktorantów
5. Upowszechnienie systemu hospitacji

Rekomendacje RJK na rok 2015

Cel 3: Poprawa organizacji procesu kształcenia na studiach niestacjonarnych

Zadania:

1. Bardziej efektywna organizacja zjazdów
2. Zwiększenie dostępności materiałów dydaktycznych

Rekomendacje RJK na rok 2015

Cel 4: Promowanie działań projakościowych wśród społeczności akademickiej

Zadania:

1. Upowszechnienie informacji o wynikach badań jakości kształcenia
2. Upowszechnienie informacji o przeprowadzonych działaniach na rzecz doskonalenia jakości kształcenia

Rekomendacje RJK na rok 2015

Cel 5: Zwiększenie skuteczności realizowania rekomendacji dot. jakości kształcenia w poszczególnych jednostkach

Zadanie – wydziały :

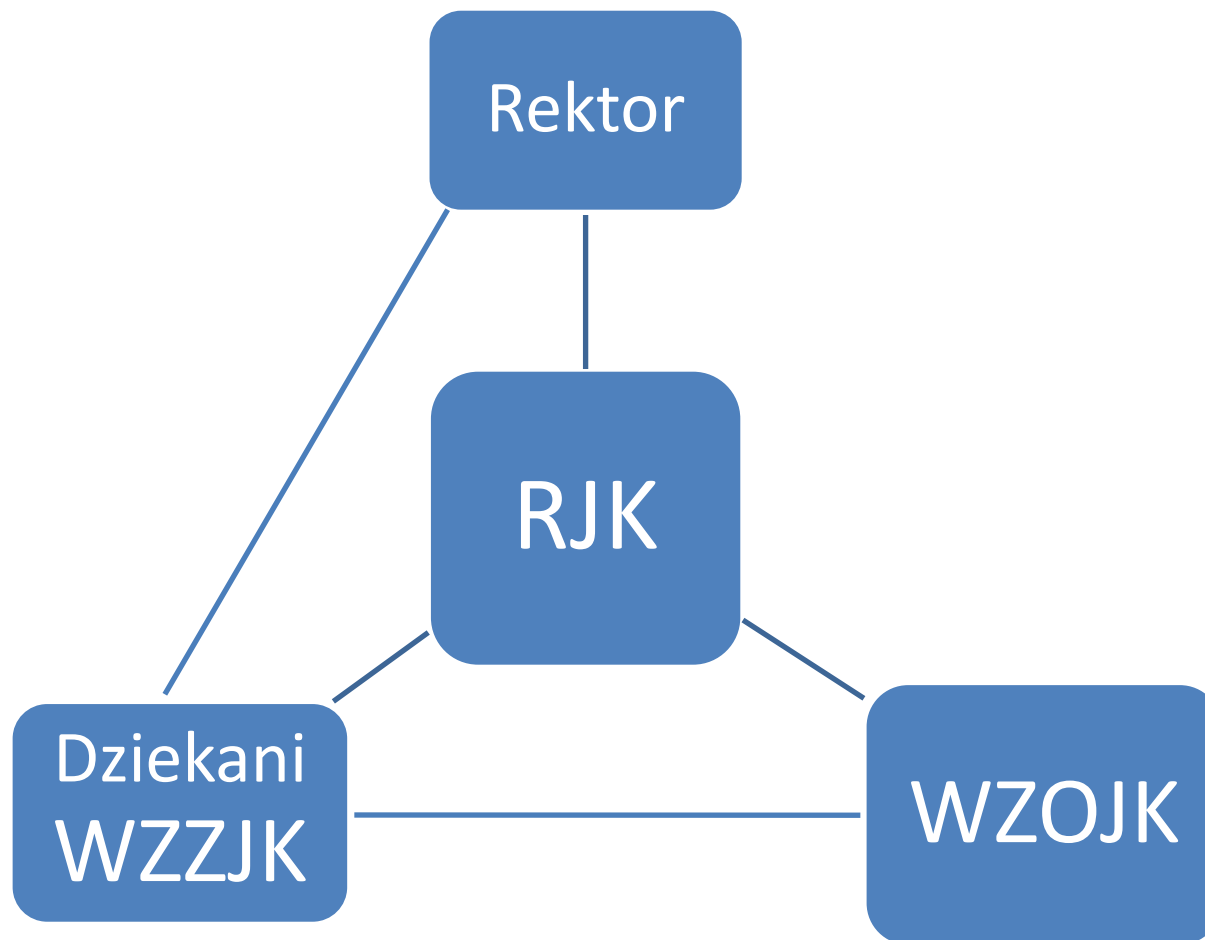
1. Opracowanie strategii realizacji rekomendacji w zakresie wymienionym w pkt. Cel 2

Zadanie – RJK i Prorektor ds. kształcenia :

1. Zorganizowanie konkursu na projekty poprawienia jednego elementu podnoszącego jakość kształcenia w jednostce
2. Organizacja sesji pokonkursowej

Rekomendacje RJK na rok 2015

Dostosowanie programów studiów do obowiązujących aktów prawnych

Ustawa PSW po zmianach z 11 lipca 2014 r.

Art.2. 1. 18e a) – profil praktyczny [...]

ponad połowa programu studiów określonego w punktach ECTS obejmuje zajęcia praktyczne kształtujące te umiejętności i kompetencje, w tym umiejętności uzyskiwane na zajęciach warsztatowych, które są prowadzone przez osoby posiadające doświadczenie zawodowe zdobyte poza uczelnią

Art.11. 9 – na kierunku studiów i poziomie kształcenia o profilu praktycznym [...]

co najmniej trzymiesięczne praktyki zawodowe [...] może organizować kształcenie przemiennie w formie zajęć dydaktycznych realizowanych w uczelni i w formie praktyk odbywanych u pracodawcy [...]

Dostosowanie programów studiów do obowiązujących aktów prawnych

Ustawa PSW po zmianach z 11 lipca 2014 r.

Art. 8a. – **studia podyplomowe** [...]

nie krócej niż **dwa semestry** [...] co najmniej **30 punktów ECTS** [...]
określenie efektów kształcenia oraz sposobu ich weryfikowania
i dokumentowania

Profil studiów

Art. 11. 1. Podstawowa jednostka organizacyjna [...] **posiadająca uprawnienie** do nadawania stopnia naukowego **doktora habilitowanego** i spełniająca warunki [...] może prowadzić studia o profilu **ogólnoakademickim** oraz studia o profilu **praktycznym** na określonym przez senat uczelni, w drodze uchwały, kierunku studiów i poziomie kształcenia

Dostosowanie programów studiów do obowiązujących aktów prawnych

Ustawa PSW po zmianach z 11 lipca 2014 r.

Art. 11. 3. Podstawowa jednostka organizacyjna **nieposiadająca uprawnień do nadawania stopnia naukowego doktora habilitowanego** [...], spełniająca warunki [...], która:

1) **posiada uprawnienie** do nadawania stopnia naukowego **doktora** [...] – **może uzyskać uprawnienie do prowadzenia**, [...]:

- a) studiów o profilu praktycznym [...]
- b) studiów o profilu ogólnoakademickim [...]

2) **nie posiada uprawnień** do nadawania stopnia naukowego **doktora** [...] – **może uzyskać uprawnienie do prowadzenia**, [...]:

- a) studiów o profilu praktycznym [...]
- b) studiów o profilu **ogólnoakademickim** [...], **jeżeli:** [...]

studia o profilu praktycznym uzyskały pozytywną ocenę PKA, zatrudnia 8 profesorów / dr hab., prowadzi badania naukowe [...]

Dostosowanie programów studiów do obowiązujących aktów prawnych

Uchwała nr 165/2014/2015 Senatu UAM z dn. 24 listopada 2014 r. w sprawie wytycznych ...

§ 33 – podstawowe jednostki organizacyjne [...] dostosowują programy studiów dla prowadzonych dotychczas kierunków do wymogów określonych w § 9 ust. 2 pkt 5 lit. e i f – **do 30 września 2015 r.:**

- określenie liczby punktów ECTS, którą student musi uzyskać w ramach **zajęć z obszarów nauk humanistycznych i nauk społecznych**, nie mniejszą niż **5 punktów ECTS**
- określenie liczby punktów ECTS, którą student musi uzyskać w ramach **zajęć z języka obcego** – por. § 19 ust. 10:
  - 10 ECTS na studiach I stopnia (2/semestr + 2 za egzamin)
  - 14 ECTS na jednolitych studiach magisterskich (2/30h lektoratu + 2 za egzamin)
  - 4 ECTS na studiach II stopnia (2/30h lektoratu)

Dostosowanie programów studiów do obowiązujących aktów prawnych

**Uchwała nr 165/2014/2015 Senatu UAM
z dn. 24 listopada 2014 r. w sprawie wytycznych dla rad
podstawowych jednostek organizacyjnych dotyczących uchwalania
programów studiów, w tym planów studiów, dla studiów wyższych,
programów studiów podyplomowych, programów kursów
dostosowujących oraz programów szkoleń**

§ 34 – podstawowe jednostki organizacyjne [...] **dostosują profile i programy kształcenia** studiów utworzonych przed 24 listopada 2014 r. do wymagań określonych w Wytycznych:

- dla studiów **pierwszego stopnia – do 30 września 2016 r.**
- dla studiów **drugiego stopnia i jednolitych** studiów magisterskich – **do 30 września 2017 r.**

Memento dla rad programowych i rad wydziałów

Ustawa PSW po zmianach z 11 lipca 2014 r.

Art. 11a. 4. W przypadku **nieuruchomienia** studiów na danym kierunku, poziomie i profilu kształcenia w okresie **dwóch lat** od dnia uzyskania uprawnienia, o którym mowa w art. 11 ust. 3 i 5, uprawnienie to **wygasza** z mocy prawa

5. W przypadku gdy uczelnia **nie przeprowadziła rekrutacji** na dany kierunek, poziom i profil kształcenia w okresie **dwóch lat** od końca semestru, w którym przeprowadzono ostatnią rekrutację, **rekrutacja na ten kierunek zostaje wstrzymana do końca cyklu kształcenia, a uprawnienie do prowadzenia studiów wygasza** z mocy prawa z dniem zakończenia cyklu kształcenia na tym kierunku, poziomie i profilu kształcenia

**Dostosowanie programów studiów
do obowiązujących aktów prawnych**

TRZY TERMINY

30 września 2015 r.

30 września 2016 r.

30 września 2017 r.

Wzór sylabusu przedmiotu dla studiów doktoranckich

Uzasadnienie dla wprowadzenia sylabusów na studiach III stopnia

- elektroniczny indeks dla wszystkich doktorantów od roku akad. 2014/2015
- zapisy na przedmioty przez USOS
- wniosek Samorządu Doktorantów UAM
- program mobilności doktorantów Poznański MOST

Struktura kształcenia na studiach doktoranckich

Prowadzenie
badań

- efekty kształcenia
- bez ECTS

Realizacja
programu
studiów

- efekty kształcenia
- 30-45 ECTS

Stopień
doktora

Wzór sylabusu przedmiotu dla studiów doktoranckich

- zgodny z wymogami Poznańskiego Mostu
- zgodny z sylabusami wykładów ogólnouniwersyteckich dla doktorantów

	Uniwersytet im. Adama Mickiewicza w Poznaniu	
	Wydział ...	
	Nazwa przedmiotu	
	Nazwisko prowadzącego	
Dziedzina/ dyscyplina ¹		
Rodzaj zajęć		
Język		
Punkty ETCS		
Liczba godzin zajęć		
Cel zajęć		
Treści kształcenia		
Wymagania wstępne		
Efekty kształcenia ²		
Po zaliczeniu zajęć doktorant:		Metody weryfikacji
Literatura		
Informacje dodatkowe ³		

Propozycja zmian we wzorze sylabusu dla studiów I i II stopnia

RJK proponuje uproszczenie sylabusu

- drobne modyfikacje dot. nazewnictwa, zapisu o wykorzystaniu e-learningu, itp.
- w części III.1. usunięto tabelę – odniesienie efektów i treści kształcenia do sposobów prowadzenia zajęć i metod oceniania
- w części III. wprowadzono opisowe pkt. 1 i 2 dot. metod prowadzenia zajęć i metod oceniania
- w części III. usunięto sumaryczne wskaźniki ilościowe (pkt 3)
- wskazówki dot. redagowania sylabusu wyłączono z wzoru sylabusu – osobny dokument (instrukcja)

Propozycja zmian we wzorze sylabusu dla studiów I i II stopnia

OPIS MODUŁU ZAJĘĆ/PRZEDMIOTU (SYLABUS)

I. Informacje ogólne

1. Nazwa modułu zajęć/przedmiotu
2. Kod modułu zajęć/przedmiotu
3. Rodzaj modułu zajęć/przedmiotu (obowiązkowy lub fakultatywny)
4. Kierunek studiów
5. Poziom studiów (I lub II stopień, jednolite studia magisterskie)
6. Rok studiów (jeśli obowiązuje)
7. Semestr (zimowy lub letni)
8. Rodzaje zajęć i liczba godzin (np. 15 h W, 30 h ćw)
9. Liczba punktów ECTS
10. Imię, nazwisko, tytuł/stopień naukowy, adres e-mail wykładowcy (wykładowców) / prowadzących zajęcia
11. Język wykładowy
12. Moduł zajęć/przedmiot prowadzony zdalnie (e-learning) (tak (częściowo/w całości) / nie)

II. Informacje szczegółowe

1. Cele modułu zajęć/przedmiotu
2. Wymagania wstępne w zakresie wiedzy, umiejętności oraz kompetencji społecznych (jeśli obowiązują)

Propozycja zmian we wzorze sylabusu dla studiów I i II stopnia

3. Efekty kształcenia (EK) dla modułu i odniesienie do efektów kształcenia dla kierunku studiów

Symbol EK dla modułu zajęć/przedmiotu	Po zakończeniu modułu i potwierdzeniu osiągnięcia EK student /ka:	Symbole EK dla kierunku studiów

4. Treści kształcenia z odniesieniem do EK modułu zajęć/przedmiotu

Opis treści kształcenia modułu zajęć/przedmiotu	Symbole EK modułu

Propozycja zmian we wzorze sylabusu dla studiów I i II stopnia

5. Zalecana literatura
6. Informacja o tym, gdzie można zapoznać się z materiałami do zajęć, instrukcjami do laboratorium, itp.

III. Informacje dodatkowe

1. Metody prowadzenia zajęć umożliwiające osiągnięcie założonych EK
2. Metody oceniania (formujące i podsumowujące) stopnia osiągnięcia EK
3. Nakład pracy studenta (punkty ECTS)

<i>Forma aktywności</i>	<i>Średnia liczba godzin na zrealizowanie aktywności</i>
<i>Godziny zajęć (wg planu studiów) z nauczycielem</i>	
<i>Praca własna studenta 1</i>	
<i>Praca własna studenta 2</i>	
<i>Praca własna studenta n[#]</i>	
<i>SUMA GODZIN</i>	
<i>LICZBA PUNKTÓW ECTS DLA MODUŁU ZAJĘĆ/PRZEDMIOTU</i>	

4. Kryteria oceniania wg skali stosowanej w UAM:

bardzo dobry (bdb; 5,0):
dobry plus (+db; 4,5):
dobry (db; 4,0):
dostateczny plus (+dst; 3,5):
dostateczny (dst; 3,0):
niedostateczny (ndst; 2,0):

Propozycja zmian we wzorze sylabusu dla studiów I i II stopnia

Część pominięta w wersji uproszczonej

III. Informacje dodatkowe

1. Odniesienie efektów kształcenia i treści kształcenia do sposobów prowadzenia zajęć i metod oceniania

Nazwa modułu (przedmiotu):			
Symbol efektu kształcenia dla modułu *	Symbol treści kształcenia realizowanych w trakcie zajęć [#]	Sposoby prowadzenia zajęć umożliwiające osiągnięcie założonych efektów kształcenia	Metody oceniania stopnia osiągnięcia założonego efektu kształcenia ^{&}
KHT_01			
KHT_02			
KHT_n			

* np. KHT_01 – kod modułu kształcenia wg tabeli w pkt. II 3 i w pkt. II 4

[#] np. TK_01 – symbol treści kształcenia wg tabeli w pkt. II 4

[&] Proszę uwzględnić zarówno oceny formujące(F) jak i podsumowujące(P)

Zaleca się podanie przykładowych zadań (pytań) służących ocenie osiągnięcia opisanych efektów kształcenia.

Propozycja zmian we wzorze sylabusu dla studiów I i II stopnia

Wprowadzanie zmian

- pozostawienie dwóch możliwości – dwa wzory sylabusu
- zalecane wykorzystanie nowego wzoru sylabusu przy wprowadzaniu zmian programowych i tworzeniu nowych programów studiów
- fakultatywne zastępowanie dotychczasowych sylabusów
- wypracowanie możliwości redagowania sylabusów online – testowanie oprogramowania – problem integracji z USOS

Sylabus przedmiotu

Po co nam sylabusy ?

- dla studenta
- dla nauczyciela
- dla rady programowej
- dla akredytacji

Uczelniany system uznawania pozaformalnych i nieformalnych efektów uczenia się

Ustawa PSW po zmianach z 11 lipca 2014 r.

Art. 170e. 1. Do **potwierdzania efektów uczenia się** na danym kierunku, poziomie i profilu kształcenia jest uprawniona **podstawowa jednostka organizacyjna** uczelni posiadająca co najmniej **pozytywną ocenę programową** na tym kierunku, poziomie i profilu kształcenia, a w przypadku nieprzeprowadzenia oceny na tym kierunku studiów – podstawowa jednostka organizacyjna uczelni posiadająca **uprawnienie do nadawania stopnia naukowego doktora** w zakresie obszaru kształcenia i dziedziny, do których jest przyporządkowany ten kierunek studiów

2. Efekty uczenia się potwierdza się **w zakresie odpowiadającym efektom kształcenia** zawartym w programie kształcenia określonego **kierunku**, poziomu i profilu kształcenia

Uczelniany system uznawania pozaformalnych i nieformalnych efektów uczenia się

Ustawa PSW po zmianach z 11 lipca 2014 r.

Art. 170f. **Senat uczelni określa organizację potwierdzania efektów uczenia się**, w tym:

- 1) zasady, warunki i tryb potwierdzania efektów uczenia się;
- 2) sposób powoływania i tryb działania komisji weryfikujących efekty uczenia się

USTAWA z dnia 11 lipca 2014 r. o zmianie ustawy – Prawo o szkolnictwie wyższym oraz niektórych innych ustaw

Art. 44. Senaty uczelni są obowiązane, w terminie **do dnia 30 czerwca 2015 r.**, podjąć uchwały w sprawach, o których mowa w art. 170f ustawy, [...]

Uczelniany system uznawania pozaformalnych i nieformalnych efektów uczenia się

Przygotowywana jest **uchwała Senatu**

- **dwustopniowa struktura systemu**
  - wydziałowe komisje weryfikacji efektów uczenia się
  - odwołania – uczelniana komisja weryfikacji efektów uczenia się
- **ogólne wytyczne** dot. zasad, warunków i trybu potwierdzania efektów uczenia się – zarządzenie rektora
- **zasady odpłatności** – zarządzenie rektora
- **szczegółowe zasady, warunki i tryb** potwierdzania efektów uczenia się – uchwalane na wydziałach – **planowane szkolenia dla komisji wydziałowych (RJK)**
- **monitorowanie i ocena działania systemu, formułowanie wniosków na poziomie wydziału (WZOJK) i na poziomie uczelni (RJK)**

Dziękuję za uwagę

Noc Naukowców 2009 – Wydział Biologii – fot. R. Mól